ފޮތެއްގެ ތަޢާރުފް

ޤާނޫނުން މަގެއް

މުޙައްމަދު ވަޙީދު، މަޑުޅު

ހަވީރު ޗާޕުގެ މައުލޫމާތު އެކަތައި

"ޤާނޫނުން މަގެއް" މިފޮތަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖަސްޓިސްގެ ޤާނޫނީ ވީޓާކުރެއްވުމުން ހިންގުވާ ކޯހުގައި ޤާނޫނީ ދަރުސް މައިގަނޑުތައް ދިރާސާކޮށް ކިޔަވައިދިނުމުގެ ދަށުން ފެށި ޤާނޫނީ ތައުލީމު ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޤާނޫނީ ބިނާވުމުގެ ވަސީލަތަކަށް ވެގެން ދިޔައީ ފޮތެކެވެ. އަދި އިސްލާމް ދަރަ ޤާނޫނީ އިލްމުވެރިންގެ ނަޒަރިއްޔާތުގެ އިބާރާތް ޤަވާނީނުތަކުގެ އިބާރާތް ގެނުވުމުގައި ޤާނޫނީ ބަލުން އާއި ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ފަހިވެގެންވެއެވެ.

ޤާނޫނީ ބަލަމާތަކާއި ބަހައްޓައިގެންވާ ދަރަޖައެއް އިންސާފު ޤާނޫނީ ޤާނޫނީ ނިޒާމުގެ މައުޟޫއު ދިރާސާކުރުމުގެ މީދާނާއި ގުޅޭ ތަފްސީލަތު ދިނުމަށް އެކުލަވާލެވުނު މިފޮތަކީ ކުރީމަހު ނެރެވުނު ފޮތެކެވެ.

އެކުލަވާލި މިފޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރިއެރުވުމާއި ބެހޭ ޤާނޫނީ ދިރާސާތަކުގެ ތަޢާރަފު ހިމެނޭ ގޮތުން ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ކަންކަމާ ގުޅޭ ސިފަތަކާއި ބޭނުން ކުރަމުން ދިވެހި ބަސް އާއި އިނގިރޭސި ބަހުން ފަށާފައިވާ ޤާނޫނުތަކުގެ ތަރުތީބު ހިމެނޭ ބައެއް ބާބުތައް އެކުލަވައިގެން ވާނީ ބަހަށް ދިވެހިބަހުގެ ފޮތްތަކަށް އަދި އަނެއް ބާބުގައި އިންގްލިޝް ބަހަށް ޖަވާބު ދެއްވުމުގައި ޤާނޫނީ ޝަރީޢަތުގެ ސިފަ ބަޔާން ކޮށްފައިވެއެވެ.

ޤާނޫނުން މަގެއް މިފޮތަކީ އޭ 5 ގެ ސައިޒުގެ 160 ސަފްހާގެ ފޮތެކެވެ. ގަޑިޖެހޭ ބޮޑުސިފަތުން މިފޮތް ނެރުއްވައިދެއްވައިފައިވަނީ އެޓާރނީ ޖެނެރަލް އޮފީހުންނެވެ.

އެ ފޮތުގައި ޤާނޫނީ އަދާލަތާ ވަޒީފާ މި ސަރުކާރުގެ ދަރުބާރުގައި ޢިލްމުވެރިކަމުގެ ވެއްޓަށްވަނީ "ޤާނޫނީ މުޖުތަމަޢުގައި ވަރަށް ހާއްސަ ކުރަނީ ދައުރާ ކުރެވޭ އުސޫލެކެވެ. ޤާނޫނީ މުޖުތަމަޢު ކުރިއަރާނީ އަދި އެ މުޖުތަމަޢުގެ ދިރުމަށް އޮތް ކަމުގެ ބާރުހުރި އުސޫލެކެވެ. ޤާނޫނުގެ މަސްޝޫރާ މަގުސަދަކީ މުޖުތަމަޢުގެ އަމާންކަމާއި ޙިމާޔަތް ދިނުމެވެ. އިންސާފު ޤާއިމްކުރުމެވެ.

އެޓާރނީ ޖެނެރަލް ޙަސަން ސައީދު ފޮނުއްވި ތަހުނިޔާ ބަސްފުޅުގައިވެއެވެ.

ދިރިއުޅުމަން މަގުފަހިކޮށް، ބަނަވަސްކޮށް ދިނުމެވެ. އަދި ހަމަ އެފަދައިން އެ މުޖުތަމަޢުގެ މީހުން ތަރައްޤީގެ މަގުގައި ދާއިމު ގޮތުގައި ކުރިއަރަމުން ދިއުމުގެ [illegible] ފަހިކޮށްދިނުމެވެ.“

އެއްވެސް ޝައްކެއްނެތެވެ. ޤާނޫނަށް މަގެއް ، މި ފޮތަކީ ޤާނޫނީ ވަކީލުތަކަށް ނުކުރިޔަސް އަދި ޝަރުޢީ ދާއިރާގައި ނުފުދުނަސް ކޮންމެ މީހަކުވެސް ކިޔާއިދޭ މަތިވުމުގެ ލިބިގަތުމަށް ޙައްގު ފޯރުކޮށްދެވެ. މިފޮތުން، ދިނުމުގެ ބާރުގައި ޤާނޫނު އަދިކަސްރަފައިވާ ބަހާ، ހަމަޖެހޭ މުޖުތަމަޢެއް ގާއިމުކުރުމުން ޤާނޫނު ކުޑަބޮޑު ބައި ވަރަށް ތަނަވަސްކޮށް ހަމަކޮށް ދެއްވައިފައިވެއެވެ.

“ޤާނޫނީ މަގެއް” މިއީ މުޖުތަމަޢުގެ މީހަކުން ނިކުގެ އެގެން މިންނާ މުބާރާތުމެއްކަން އުވޭ ކޮންތޭ ވިހާކަ ވެސް ހިފައިގެން ބަރަސްގޮތަން ފޯރުކޮށްދެވޭ. މިފޮތުގައިވާ އެކިކަން ބޭބޭކަން ބަލައިލައިރު ޤާނޫނެއްގެ ވާޖިބުކަމާއި، މާޒީގެ ތައްޤަން ޤާނޫނު ނުރުހޭގޮތުގައި ޤާނޫނު ތަފްސީރުކުރާނީ ކިހިނެއްކަން ބަޔާންކުރައްވައި ފައިވެއެވެ.

ކުރިއަރައިގެން ގެނެސްފައިވާ ކަންތު ގައުމުވެސް ކުރިއަރައިގެން ދިއުމުގެ އަސްލު ސަބަބުތަކުން ވެފައިވަނީ ޤާނޫނަށް ކިޔަމަންތެރިކަން އަދާކުރުމެވެ. ކަނޑައެޅިފައިވާ ހަމަތަކާއި އުސޫލުތަކަށް ބޭނުންކުރެވިގެން އެކި ބާރުކަ ދިރިއުޅު މަސައްކަތް އެ މީސްހުން ވާރުދެވެ. އެހެންކަމުން ޤާނޫނީ ކަބަޔަކާއި ޤާނޫނު ހުރުމަތްތެރިކަން ހިތުމުގެ ފައިދާ އާއި ޤާނޫނަށް ހުރުމަތްތެރިކަން ނުހިފުމުން ޖިބި ގައުމުން ވިސްނުފައި އަޑުގަދަ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެކެވެ. މިގޮތުން ޤާނޫނަށް މަގެއް މިއީ ވަރަށް ބޭނުންތެރި މުހިންމު ފޮތެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

ފޮތުގެ މި ތަޢާރުފު ނިންމާލާނީ ފޮތުގެ މުސައްނިފު ދިވެހި ގައުމުގެ ކުރިޔަށް މިފަދަ ޚިދުމަތްތަކެއް ކަންނަގޮތުގައި އަދާކުރަމުންނެވެ. އެ މަސައްކަތުގެ ފުރިހަމަވުމަށް މާތް الله ގެ ރަޙުމަތް މިންވަރުކުރައްވުމަށް އަދި ދުޢާކުރަމުންނެވެ.